

Odborný dialóg a aktívna spolupráca s partnermi
pre väčšiu stabilitu podnikateľského prostredia
a posilnenie konkurencieschopnosti priemyslu
na Slovensku.

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov k návrhu opatrení vypracovaných pre potreby zasadnutia koalície rady

Dňa 18. marca 2020 nám bol nastupujúcim ministrom hospodárstva SR Richardom Sulíkom predstavený súbor opatrení zameraných na zmiernenie negatívnych dopadov súčasnej situácie súvisiacej so šírením vírusu COVID – 19 na slovenskú ekonomiku.

Súbor týchto opatrení sme podrobne analyzovali a k materiálu si dovoľujeme uviesť pripomienky trojakého charakteru:

- A. Všeobecné pripomienky pre všetky navrhované body, resp. opatrenia
- B. Stanovisko APZ k jednotlivým bodom, resp. opatreniam uvedeným v materiáli
- C. Návrh na doplnenie nových opatrení

A. Všeobecné pripomienky platné pre všetky navrhované body

Pripomienka č. 1: k termínom uvádzaným v opatreniach

Vzhľadom na to, že aktuálne s určitou nevieme, na akú dlhú dobu môže byť vyhlásená mimoriadna situácia a núdzový stav, odporúčame definovať termíny uvádzané v jednotlivých opatreniach vo formáte:

od - konkrétny dátum, prípadne dátum vyhlásenia mimoriadnej situácie,

do - dátumu skončenia mimoriadnych opatrení a v skratke "DSMO".

Dôvod je ten, že ak sa nám nepodarí ukončiť mimoriadnu situáciu v nami predpokladanom termíne (viď grafy vládnych analytikov, ktoré hovoria o menej ako dvojmesačnom období až po niekoľko mesačné s kulmináciou jún/júl), budeme musieť predmetné ustanovenia opätovne novelizovať.

Termín DSMO by bol predmetom rozhodnutia vlády SR.

Od tohto termínu by sa začalo prechodné obdobie tzv. „návratu do bežného stavu“, ktoré môžeme parametrizovať (i) fixne dni/mesiace alebo (ii) variabilne, ako napríklad „dvojnásobný počet dní vyhlásenej mimoriadnej situácie“. Počas tohto obdobia by si povinné subjekty museli splniť všetky povinnosti, ktoré im boli v čase mimoriadnej situácie odložené. Vychádzame z predpokladu, že sa budeme vedieť "znormlizovať" za obdobie približne rovnaké, na aké bola vyhlásená mimoriadna situácia a zatvorené prevádzky.

Praktický príklad: stanice STK a EK /revízie výťahov a zariadení/ technické certifikácie - budú potrebovať na dobehnutie odložených certifikácií a konaní minimálne rovnaký čas, ako čas po ktorý boli zatvorené.

Pripomienka č. 2: k adresátom navrhovaných opatrení

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že aktuálna mimoriadna situácia je ohrozujúca pre všetky podnikateľské subjekty bez ohľadu na ich veľkosť. **Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby sa opatrenia zamerané na zmiernenie ekonomických dopadov mimoriadnej situácie zavádzali plošne na všetky podnikateľské subjekty rovnako** a nedochádzalo k vylučovaniu niektorých skupín subjektov, napr. veľké podniky, u ktorých môže byť mylná domnienka, že budú vedieť aktuálnu situáciu "ľahko" zvládnuť. Súhlasíme s tvrdením, že malé podniky sú možno viac zraniteľné, keďže nemajú taký cash flow. Avšak dodávame, že vzhľadom na daňové príjmy, ktoré veľké firmy pre štát vygenerujú, ako aj fakt, že malé firmy sú častokrát priamo napojené na väčšie, mali by byť v záchrannom balíčku zahrnuté.

Dôležité je zabezpečiť, aby boli opatrenia plošné a aby veľké podniky neboli diskriminované pri ich uplatňovaní. V niektorých opatreniach je uvedené, že majú platiť len pre maloobchod resp. malé podniky.

Pripomienka číslo 3: návrh na prijatie komplexného jednoduchého riešenia

Dovoľujeme si podotknúť, že napriek nižšie uvedeným čiastkovým riešeniam v záujme udržania ekonomiky a zachovania zamestnanosti na Slovensku, **považujeme za najviac efektívne, a zároveň najjednoduchšie, inšpirovať sa modelom z Dánska, kde vláda v súvislosti so šírením koronavírusu ponúkla firmám počas troch mesiacov preplatenie 75 % platu zamestnanca (v stanovenej maximálnej výške), kým samotné firmy zaplatia 25 %. Na Slovensku by mohlo ísť napríklad o 50 % na strane štátu a 50 % na strane zamestnávateľa.**

Pripomienka č. 4: Platnosť Osvedčení, certifikátov a pod.

Považujeme za dôležité upozorniť na všetky osvedčenia, certifikáty, ISO a obdobné formy dokladov a listín, ktorých platnosť sa skončila od 1. 3. 2020 vrátane, pričom navrhujeme, aby sa platnosť týchto dokladov predĺžila na obdobie vyhlásenia mimoriadnej situácie a obdobie nasledujúce po skončení mimoriadnej situácie, ktoré bude trvať v rovnakom počte dní ako je počet dní trvania mimoriadnej situácie (ide napr. o certifikované meradlá, momentové kľúče, osvedčenie zdvíhacieho zariadenia, revízie elektroinštalčných vecí, protokol o kontrole originality), pričom vzhľadom na ich kvantitu ich nie je možné ich sumárne vymenovať.

B. Stanovisko APZ k jednotlivým opatrenia uvedeným v dokumente

- 1. Vozidlám, ktorým skončila platnosť technickej kontroly a emisnej kontroly v čase od 1. 3. do 31. 8. sa predlžuje platnosť technickej kontroly a platnosť emisnej kontroly o tri mesiace.**

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaných opatrením, avšak aj v tomto prípade navrhujeme zväžiť uvádzať namiesto konkrétnych termínov vymedzenie “doby oslobodenia” v zmysle našej pripomienky č. 1. V prípade, že bude prerušenie výkonu činnosti STK a EK po dlhšiu dobu (napr. 6 mesiacov), stanice emisnej a technickej kontroly nebudú mať dostatočné kapacity na zvládnutie všetkých vozidiel za 3 mesiace. Zároveň je potrebné zväžiť fungovanie takýchto vozidiel v zahraničí.

- 2. Odpustenie dane z motorových vozidiel za druhý kvartál (pri preddavkoch, resp. refundácia pri celoročnej platbe vopred; nad sumu 100 €)**

Stanovisko APZ: Súhlasíme, avšak dodávame, že opatrenie nepovažujeme za koncepčné. Čiastočne pomôže udržať prevádzkový kapitál firiem, ktoré disponujú s veľkým počtom firemných motorových vozidiel, nie je to však opatrenie, ktoré plošne pomôže každému podnikateľovi.

- 3. Dobrovoľný odklad povinnosti podať riadne daňové priznanie pre fyzické osoby a právnické osoby, z doterajšieho 31. 3. 2020 na 30. 6. 2020 (aby ten, kto má preplatok, mohol dostať vratku skôr)**
- 4. Odloženie povinnosti zaplatiť daň z príjmu fyzických a právnických osôb do 30. 6. 2020.**

Stanovisko APZ k bodom 3 a 4: Významu uvedeného opatrenia nerozumieme. Podľa našich vedomostí, dobrovoľne sa dá odložiť daňové priznanie na 3 dodatočné mesiace bez uvedenia dôvodu i dnes.

Daňový preplatok je zvyčajne vrátený cca **do 40 dní od termínu na podanie** (teda od 31. 3. alebo od 30. 6.). Naopak, daňovú povinnosť je potrebné zaplatiť súbežne s podaním daňového priznania (tesne pred podaním DP).

V súvislosti s daňovým priznaním by ako opatrenie mohlo pomôcť:

- Zrýchliť vrátenie daňového preplatku (napr. daňový preplatok musí byť vrátený do 30 dní od podania priznania, nie od konca termínu na podanie – teda za podanie v apríli by bol vrátený v máji atď.).
- Odpustiť zmeškanie termínu daňového priznania, po vzore Českej republiky - daňové priznanie podané bez odkladu do troch mesiacov po zmeškaní termínu nebude sankcionované pokutou za zmeškanie termínu.

- 5. Zrušenie povinnosti platiť preddavky na daň z príjmu fyzických a právnických osôb do 31. 8. 2020. Chýbajúce preddavky sa prejavia až v ročnom zúčtovaní.**

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaných opatrením, avšak aj v tomto prípade navrhujeme zväžiť uvádzať namiesto konkrétnych termínov vymedzenie “doby oslobodenia” v zmysle našej pripomienky č. 1. Je možné, že celý stav bude trvať dlhšie, resp. v tomto momente nevieme jeho trvanie predikovať,

preto sa takouto úpravou môžeme vyhnúť potrebe novelizovať ustanovenia. V prípade zapracovania konkrétneho dátumu by k potrebe novelizácii ustanovení mohlo dôjsť.

Zároveň odporúčame zvážiť prerušenie exekúcií a exekučných splátkových kalendárov týkajúcich sa zamestnancov, ktorí nemôžu vykonávať zamestnanie v dôsledku mimoriadnej situácie, a tým pádom majú znížené mzdy podľa toho či sú na PN, OČR alebo poberajú náhradu mzdy v prípade prekážok v práci na strane zamestnávateľa - 60 % (zamestnanci v priemysle aj pri menšom výpadku nebudú schopní dodržiavať exekučné splátky).

6. Odloženie povinnosti platiť zdravotné a sociálne odvody za mesiace február, marec a apríl 2020. Odvody za máj by boli splatné v riadnom termíne (jún). Výška dočasne nezaplatených odvodov sa následne rozpočíta na 18 mesačných splátok, ktoré budú splatné od júla 2020 do decembra 2021. Opatrenie by platilo len pre maloobchodné prevádzky postihnuté nariadením vlády.

Stanovisko APZ: S navrhovaným opatrením súhlasíme s pripomienkou. Nariadenie vlády vydané v súvislosti so šírením koronavírusu postihuje všetky hospodárske segmenty a rovnako aj všetky typy PO a FO rovnakou mierou. V tejto súvislosti považujeme za najvhodnejšiu alternatívu, a to generálne odpustenie zdravotných a sociálnych odvodov pre všetky PO a FO. Znenie tohto predloženého opatrenia vnímame ako až druhé možné riešenie a k nemu aj ďalej uvádzame naše pripomienky.

Navrhujeme nasledovnú modifikáciu opatrenia: *“Odloženie povinnosti platiť zdravotné a sociálne odvody za zamestnancov a zamestnávateľov počnúc zdravotnými a sociálnymi odvodmi za mesiac február 2020 do mesiaca, v ktorom budú skončené mimoriadne opatrenia (DSMO). Odvody za mesiac, v ktorom boli skončené mimoriadne opatrenia budú splatné v riadnom termíne. Výška dočasne nezaplatených odvodov sa následne rozpočíta do nasledujúcich 18 mesiacov od skončenia prechodného obdobia tzv. „návratu do bežného stavu“. Opatrenie by platilo pre všetky prevádzky, právnické osoby a SZČO priamo a nepriamo postihnuté nariadením vlády.”*

K našej pripomienke uvádzame, že časť zamestnávateľov už mohla vykonať úhrady povinných odvodov za mesiac február - navrhujeme, aby bolo týmto spoločnostiam umožnené požiadať Sociálnu poisťovňu a zdravotné poisťovne o vrátenie platieb za mesiac február pričom bude povinnosť týmto žiadosťami vyhovieť.

Ďalej navrhujeme zvážiť uvádzať namiesto konkrétnych mesiacov vymedzenie obdobia odloženia povinnosti úhrady odvodov a prechodného obdobia tzv. “návratu do bežného života” v zmysle našej pripomienky č. 1.

O splátkový kalendár by mal podnikateľ požiadať sám príslušnú pobočku sociálnej poisťovne a jednotlivé zdravotné poisťovne, ktoré skontrolujú, či sa opatrenie vzťahovalo na konkrétnu prevádzku a odkedy do kedy trval odklad, vypočíta dlžnú sumu a rozpočíta ju na 18 pravidelných mesačných splátok v rovnakej výške, ktorých splatnosť bude v najbližšom termíne splatnosti riadnych preddavkov a budú sa platiť spoločne v termínoch s riadnymi preddavkami.

Zásadne nesúhlasíme s obmedzením opatrenia len na maloobchodné prevádzky. Dôrazne upozorňujeme, že predmetom mimoriadnych opatrení vydaných ÚVZ SR boli dotknuté nielen maloobchodné prevádzky, ale aj iné segmenty hospodárstva (PO a FO) poskytujúce služby okrem

prevádzok vymedzených týmto opatrením. Súčasne svoje prevádzky z preventívnych dôvodov uzavreli aj iné skupiny spoločností s cieľom stabilizovať a v maximálnej miere zamedziť šíreniu ochorenia v radoch svojich zamestnancov a podporiť tak celospoločenské úsilie. Ich uzavretie následne zasiahlo aj ich dodávateľov a subdodávateľov.

Rovnako poukazujeme, že nie je možné jednoznačne definovať, ktorých spoločností sa znenie návrhu opatrenia dotýka, ak nemajú maloobchodnú činnosť vymedzenú ako svoju prevažujúcu činnosť pritom ju však vykonávajú čiastkovo, preto by malo byť opatrenie uplatňované generálne.

V tejto súvislosti navrhujeme aj variant, že za prevádzky postihnuté nariadením vlády by minimálne zdravotné odvody mal platiť štát ako za poistencov štátu. Za úvahu stojí aj odpustenie sociálnych odvodov pre takéto prevádzky za predpokladu, že udržia pracovné miesta aspoň nasledujúcich 12 mesiacov. Štát by si takto s prevádzkami podelil zodpovednosť (mzda prevádzkari, odvody štát).

7. Odloženie povinnosti platiť DPH za mesiace február, marec a apríl 2020. DPH za máj by bola splatná v riadnom termíne (25. jún). Výška dočasne nezaplatených DPH sa následne rozpočíta na 18 mesačných splátok, ktoré budú splatné od júla 2020 do decembra 2021. Opatrenie by platilo len pre maloobchodné prevádzky postihnuté nariadením vlády.

Stanovisko APZ: S opatrením na odloženie povinnosti platiť DPH súhlasíme s nasledovnými pripomienkami:

- Časť firiem už vykonala úhrady DPH za mesiac február, prípadne k tomu dôjde v najbližších dňoch. Pre jednoznačnosť opatrenia navrhujeme jeho účinnosť od mesiaca marec.
- Navrhujeme uvádzať namiesto konkrétnych mesiacov vymedzenie obdobia odloženia povinnosti úhrady odvodov v zmysle našej pripomienky č. 1 a následné rozpočítanie úhrady na 18 mesačných splátok.
- V súvislosti s obmedzením opatrenia len pre maloobchodné prevádzky upozorňujeme, že mimoriadnymi opatreniami a výpadkami finančných prostriedkov boli dotknuté firmy bez rozdielu a všetky majú povinnosť platiť DPH. Nakoľko fungujeme v rovnakom ekonomickom priestore, tak ako maloobchody pociťujú výpadok tržieb, rovnako veľké firmy zaznamenávajú spomalenie odbytu, ale aj platieb od odberateľov.
- Zároveň nie je možné jednoznačne definovať, ktorých spoločností sa to dotýka a do akej miery, ak nemajú maloobchodnú činnosť vymedzenú ako prevažujúcu činnosť, ale vykonávajú ju čiastkovo.
- Nakoľko ide o celospoločenskú situáciu, nepovažujeme za správne z opatrení vyčleniť firmy, ktoré nie sú priamo postihnuté nariadením vlády, ale obmedzili prevádzku pretože sa rozhodli byť spoločensky zodpovedné a zohľadnili záujmy zamestnancov.
- Zároveň, pre udržanie prevádzkového kapitálu, nadmerné odpočty navrhujeme vracat' v skrátenom režime.

8. Prednostné ukončenie kontrol DPH tam, kde daňový subjekt žiadal o vratku DPH. Stanoviť sumu (napr. 10 tisíc €), ktorá musí byť zamietnutá alebo vyplatená do 30. 4.

Stanovisko APZ: V záujme zachovania prevádzkového kapitálu súhlasíme s prednostným ukončením tých kontrol, predmetom ktorých je žiadosť daňového subjektu o vrátenie zaplatenej DPH. Uvedené opatrenie by malo platiť plošne na každú transakciu, ktorá má prebehnúť medzi štátom a podnikateľským subjektom.

V tejto súvislosti by bolo dobré, aby útvar FS SR pripravil materiál (analýzu) počtu aktuálne začatých daňových kontrol, celkovú a priemernú výšku zadržovaných nadmerných odpočtov DPH, vyhodnotenie dĺžky daňových kontrol, bezodkladné ukončenie daňových kontrol v tých prípadoch kde to rizikové profily pripúšťajú využitie inštitútu čiastkového protokolu. Podľa zákona o DPH, ak daňový úrad začne daňovú kontrolu v lehote na vrátenie nadmerného odpočtu, vráti časť nadmerného odpočtu pred skončením daňovej kontroly vo výške uvedenom v čiastkovom protokole do 10 dní odo dňa odoslania čiastkového protokolu. Doručením čiastkového protokolu kontrola nie je ukončená, ale daňovému subjektu je nárok vyplatený, buď v plnej výške, alebo čiastočne.

9. Zavedenie inštitútu „Karanténna PN a OČR“. Dávku v PN a OČR (55% z hrubého platu, cca 70 % z čistého platu) by od prvého dňa (najskôr od 9. 3.) hradila Sociálna poisťovňa. O karanténnej PN a OČR rozhodne zamestnávateľ.

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením. Týmto opatrením by vznikol titul, na základe ktorého by Sociálna poisťovňa vyplácala zamestnancom PN resp. OČR už od 1. dňa aj v prípadoch, keď karanténu nenariadil hygienik, ale napr. v rámci prevencie zamestnávateľ. Týmto opatrením by sa mohlo predísť aj zbytočnému prepúšťaniu zamestnancov (ktorých by tak či tak platila poisťovňa z poistenia v nezamestnanosti). Zároveň by sa tým, že to bude na základe rozhodnutia zamestnávateľa odbremenil od činnosti lekár zamestnanca (vypisovanie PN-ky).

Dovoľujeme si však tiež dať do pozornosti model uplatnený v Dánsku a Belgicku, kde s cieľom, aby nedošlo k nabádaniu na zneužívanie nemocenského poistenia zamestnávateľom, zaviedli osobitný inštitút formou kompenzácie časti poskytnutej náhrady mzdy pri prekážkach na strane zamestnávateľa zo strany štátu.

Je potrebné upraviť podmienky nároku na nemocenské tak, aby bol nárok na nemocenské v prípade nariadeného karanténneho opatrenia vyplácaný už od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti Sociálnou poisťovňou.

V tejto súvislosti odporúčame legislatívne spresniť definíciu karantény.

Na tomto mieste je potrebné poukázať, že spoločnosti, ktoré odborové organizácie nemajú, nemôžu uplatniť 60 % náhrady priemernej mzdy. V tomto kontexte sú výrazne diskriminované a musia uhrádzať 100 % priemernej mzdy bez možnosti akejkoľvek dohody so samotným zamestnancom či zamestnaneckou radou.

Teoreticky by sa dalo uvažovať aj o OČR a PN na dobu 3 mesiacov s úhradou 100 % zo strany Sociálnej poisťovne a potom na ďalšie obdobie postupne toto percento znižovať. Zamestnávateľia by tak boli motivovaní konať rýchlo a vrátiť stav do normálu.

V praktickej rovine je tiež potrebné zabezpečiť, aby Sociálna poisťovňa mala povinnosť hlásiť, že poistenec si u nej uplatnil nárok na OČR v súvislosti s COVID-19. V súčasnosti zamestnávateľa nemajú možnosť dozvedieť sa o takomto stave (rodič z dôvodu karantény nepríde s dokladom a lekár doklad teraz posiela priamo Sociálnej poisťovni). Sociálna poisťovňa OČR nie je dnes povinná hlásiť, no zamestnávateľ musí o skutočnosti vedieť včas, ešte pred ukončením zúčtovania miezd za daný mesiac, rovnako ako pri PN.

10. Predĺženie lehoty na zaplatenie colného dlhu z 10 na 40 dní pre dovozcov z tretích krajín.

Stanovisko APZ: Predĺženie splatnosti colného dlhu (cla) opatreniami v SR nebude možné, keďže clo je tradičný vlastný zdroj EÚ, lehota splatnosti colného dlhu podľa európskej colnej legislatívy je 10 dní, a teda je možné ju zmeniť iba novelou príslušného nariadenia EÚ (952/2013). Bolo by však zrejme možné predĺžiť splatnosť DPH pri dovoze, ktorá je momentálne rovnaká ako pri cle, keď podľa zákona o DPH sa na daň pri dovoze použijú colné predpisy. Zákon o DPH je možné novelizovať v tomto zmysle.

V prípade daňovo spoľahlivých daňových subjektov je potrebná aj väčšia ústretovosť colných úradov pri podmienkach čiastočného upustenia od povinnosti zabezpečenia colného dlhu zábezpekou.

11. Odpustenie povinnosti platiť minimálne odvody živnostníka za mesiace marec, apríl a máj

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením s pripomienkou. Navrhujeme jeho modifikáciu: "Odpustenie povinnosti platiť minimálne odvody živnostníka počnúc mesiacom marec (so splatnosťou v mesiaci apríl) do mesiaca, keď bude vyhlásený DSMO." Navrhujeme zväziť uvádzať namiesto konkrétnych mesiacov vymedzenie obdobia odpustenia povinnosti v zmysle našej pripomienky č. 1. Zároveň navrhujeme, aby bolo opatrenie platné na všetkých zamestnávateľov bez ohľadu na ich veľkosť.

12. Prerušenie živnosti najmenej na 1 mesiac (dnes 6 mesiacov), na neurčito, najviac však na tri roky.

Stanovisko APZ: S navrhovaným opatrením súhlasíme, avšak navrhujeme formulovať ho nasledovne: Zmeniť minimálnu dĺžku pozastavenia živnosti z aktuálnych 6 mesiacov na 1 mesiac. Maximálnu lehotu pozastavenie živnosti, t. j. 3 roky navrhujeme ponechať.

13. Zrušenie všetkých limitov pre odpis daňovej straty.

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením, a zároveň poukazujeme na potrebu znovu vrátiť pôvodný systém odpisovania majetku, zrušiť časové obmedzenia odpisovania a povoliť odpisovanie podľa ekonomických výsledkov spoločnosti.

14.Zrýchlenie daňovej uznateľnosti nedobytných pohľadávok (1 rok po splatnosti 50%, 2 roky po splatnosti 100%)

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením. Zároveň poukazujeme na skutočnosť, že sme jedna zo šiestich krajín, ktoré neumožňujú odpočet DPH pri nevyhnutnej pohľadávke, tak, ako to predpovedá smernica EÚ. Je nevyhnutné prijať úpravy týkajúce sa opravy základu dane v prípade nedobytných pohľadávok na legislatívnej úrovni v čo najkratšom čase.

15.Plná daňová odpočítateľnosť stravného v prípade práce z domu (konkretizovať)

Stanovisko APZ: Významu uvedeného opatrenia nerozumieme. Podľa našich vedomostí si môže spoločnosť uplatňovať do daňových výdavkov výdavky na stravovanie najviac však vo výške ustanovenej na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách, pričom sa maximálna suma výdavkov na stravovanie podnikateľa odvíja od počtu odpracovaných kalendárnych dní v príslušnom zdaňovacom období. V prípade, ak zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi vyšší príspevok na stravovanie, je možné ho pokryť zo Sociálneho fondu.

16.Refundácia úrokov za mesiace marec, apríl máj, pre maloobchodné predajne cez SZRB (?) – na základe žiadosti.

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením, avšak možnosť refundácie úrokov navrhujeme neobmedzovať iba na maloobchod. Žiadame bližšiu špecifikáciu, že nepôjde iba o úroky z úverov, ale aj o úroky zo všetkých finančných služieb, vrátane leasingov. Bude potrebné na úrovni orgánov štátnej správy, ministerstva financií a ministerstva hospodárstva iniciovať rokovania o možnosti vytvorenia mechanizmu refundácie úrokov v mesiacoch s najväčším negatívnym ekonomickým prejavom koronavírusu (predpoklad marec, apríl, máj) cez SRZB, možno EXIMBANKU a iné vhodné.

17.Odklad splátok bankových úverov o tri mesiace (domyslieť proces, vyrokovať s bankami), tieto tri mesačné splátky by sa zaradili na koniec splátkového kalendára

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením, odklad splátok by mal byť umožnený všetkým subjektom bez rozdielu, SZČO, MSP, aj veľkým podnikom. Navrhujeme, aby sa odklad splátok týkal aj úverov na bývanie. Odklad splátok bankových úverov o tri až šesť mesiacov, tieto tri mesačné splátky by sa rozpočítali pomerne do mesačných splátok istiny po skončení doby odkladu. Tu je potrebné v úverovom registri vytvoriť príznak „odklad pre koronavírus“, ktorý bude mať najnižšiu možnú rizikovosť a bude po skončení obdobia odkladu splátok zrušený. Je potrebné nastaviť tento príznak tak, aby nemal vplyv na default spoločnosti z pohľadu bankových procesov. Žiadosti o odklad by mali môcť firmy podávať elektronicky a proces schvaľovania treba zjednodušiť čo najviac, aby boli odklady rýchlo zavedené do praxe. Ak sa splátky presunú až na koniec splátkového kalendára, firmy budú platiť vyššie úroky počas celej doby splácania úveru, čo nie je pre ne ekonomicky výhodné.

Niektoré spoločnosti hlásia očakávaný prepád tržieb na úrovni 60 až 90 % a hovoria o potrebe odkladu splátok na 6 až 12 mesiacov.

Z pohľadu leasingových spoločností nie je vhodný celoplošný odklad. Aktuálne leasingové spoločnosti menia na požiadanie splátkové kalendáre podľa žiadostí zákazníkov. V rámci zmeny procesu úprav splátkových kalendárov navrhujeme jeho zjednodušenie tak, aby postačoval nový splátkový kalendár s uvedením prepočítaného RPMN, odplaty, pričom na zrealizovanie takéhoto odkladu bude postačovať, ak klient akceptuje nový splátkový kalendár elektronickými prostriedkami (e-mailom). Za zníženie resp. odpustenie poplatku pre veriteľa je možná refundácia pri platení ročného príspevku NBS.

18. Refundácia nájomného za prevádzky, ktoré boli uzavreté na základe opatrenia ÚVZ SR č. 2595 z 15.3. (domyslieť proces, kto konkrétne bude refundovať? Vytvorenie koronavírusového krízového fondu z peňazí EÚ?)

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením. Vytvorenie koronavírusového fondu z finančných prostriedkov EÚ je z pohľadu priemyslu vítané. Refundácia nájomného by sa mohla vykonať aj formou štátnej pomoci (priama úhrada nájomného alebo jeho väčšej časti, nenávratná finančná pomoc, návratná finančná pomoc, kombinácia nenávratnej a návratnej finančnej pomoci). Bude potrebné na úrovni orgánov štátnej správy nastaviť jasné a nediskriminačné pravidlá na čerpanie týchto prostriedkov.

Podmienky čerpania by mohli byť podmienené napríklad:

- predložením potvrdenia o uzatvorení prevádzky,
- predložením potvrdenia o činnosti prevádzky (pre kontrolu, či prevádzka spadá pod zákaz vykonávať hospodársku činnosť),
- predložením nájomnej zmluvy, potvrdenia o zaplatení nájomného, resp. potvrdenie od veriteľa o omeškaní s platením nájomného, resp. iné.

Zároveň navrhujeme zväziť:

a) prijatie legislatívneho opatrenia, podľa ktorého prenajímateľ nemôže odstúpiť od nájomnej zmluvy z dôvodu nezaplatenia nájomného počas núdzového stavu, resp. mimoriadnej situácie, ak je prevádzka na základe opatrenia zatvorená,

b) možnosť, aby sa refundácia poskytovala priamo prenajímateľovi za každý mesiac.

19. Refundácia škôd vzniknutá zatvorením maloobchodných prevádzok na tovare podliehajúcemu skaze (napríklad živé kvety, výsadbový tovar...) kto bude refundovať?

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením bez pripomienok. Problém refundácie škôd (tovar podliehajúci skaze, príp. nájomné za prevádzky) by mohlo riešiť vytvorenie Tax Credit. Podnikatelia by mali možnosť si Tax Credit uplatniť na zníženie daňového základu na 2-3 roky. V prípade, ak by sa dostali do straty, mohol by im štát stratu refundovať zo špeciálneho fondu EÚ, ktorý by mohol byť súčasťou procesu na uplatnenie Tax Credit.

20.Zrušenie kontrol do 30.6. – vymenovať

- b. potravinové
- c. veterinárne
- d. doplniť ďalšie

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením s pripomienkou. Navrhujeme ho upraviť v nasledujúcom znení: Zrušenie „plánovaných“ kontrol do 30. 06. 2020. Taktiež navrhujeme pridať do písm. c. „environmentálne“ a do písmena d. „daňové (s výnimkou, kde rizikový profil indikuje nevyhnutnosť vykonať daňovú kontrolu pri nadmerných odpočtoch DPH)“. Možnosť neplánovaných kontrol (napr. mimoriadnych) by mala ostať zachovaná.

Je potrebné zrušiť alebo posunúť environmentálne kontroly vykonávané kontrolnými orgánmi z dôvodu karantény a núdzového stavu. Konkrétne príklady:

- a. Prerušenie povinnosti dodržiavania lehoty podávania ohlásení o pohybe nebezpečných odpadov (hlásenie SLNO) §11 ods. 3 vyhlášky 366/2015 (mesačná báza)
- b. Prerušenie povinnosti dodržiavania lehoty na doručenie osvedčení o evidencii vozidiel na Dopravný inšpektorát §64 ods. 2 písm g, §65 ods. 1 písm v. zákona 79/2015 (30-dňová báza)
- c. Prerušenie povinnosti dodržiavania lehoty na zvoz starých vozidiel zo zberného miesta do spracovateľského zariadenia §64 ods. 2 písm d zákona 79/2015 (30 dňová báza)
- d. Prerušenie povinnosti dodržiavania lehoty podávanie ohlásenia na KC baterky a pneumatiky §65 ods. 1 písm x zákona 79/2015, §21 ods. 6 vyhlášky 366/2015 (kvartálna baza)
- e. Prerušenie povinnosti dodržiavania lehoty na úplné spracovanie starého vozidla vrátane odpadov z nich §65 ods. 1 písm h zákona 79/2015 (výpadky v odberateľských kapacitách na jednotlivé odpady)(ročná báza)
- f. Ohlásenia v zmysle § 27 ods. 8 zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch a s tým súvisiaceho §22 ods. 2 Vyhl. MŽP SR č. 366/2015 o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti. (navrhujem spojiť ohlásenia za 1. kvartál spolu s ohláseniami za 2. kvartál)
- g. Zaslanie „Sprievodných listov nebezpečných odpadov“ v zmysle § 11 ods. 3 Vyhl. MŽP SR č. 366/2015 o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti. (navrhujeme zaslať hromadne za 3 mesiace do 10. 6. 2020)
- h. Posunúť alebo zrušiť termíny podávania štatistických hlásení, ktoré sú zo zákona zamestnávateľa povinní podávať.
 - Štatistický Úrad SR: Ceny priemyselných výrobkov, Konjunkturálny prieskum v priemysle, mesačná a ročná štatistika,
 - NBS: Export-Import
- i. Zrušenie/posun termínov daňových kontrol
- j. Odklad zverejnenia účtovnej závierky a výročnej správy
- k. Plošné moratórium na udeľovanie sankcií aj pre prípadnú nemožnosť riešenia zákazníckych reklamácií v zákonných lehotách 30 dní

Podnet ZSP SR: Vodičom kamiónov nekontrolovať prestávky a zrušiť obmedzenia (na dobu určitú). Tu je treba ale nájsť európsky konsenzus, lebo napr. nemecký policajt môže nášho vodiča pokutovať za nedodržanie prestávok na Slovensku. Prípadne tieto prestávky skrátiť. Vytvoriť jasné koridory pre kamióny cez hranice.

21. Predĺženie doby uloženia doporučených zásielok o 14 dní

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením, zároveň navrhujeme zdvojnásobiť súčasnú úložnú dobu doporučenej zásielky, ktorá je aktuálne 18 dní. To znamená, že úložná doba by bola predĺžená na 36 dní (ide o kalendárne dni). Zároveň navrhujeme predĺžiť lehoty i na preberanie zásielok z elektronickej schránky na portáli slovensko.sk

22. Predĺženie lehôt o 30 až 90 dní – vymenovať, vždy s príslušnou lehotou

- a. **podanie DPH priznania (30 dní)**
- b. **mzdové hlásenia a hlásenia do zdravotných poisťovní**
- c. **oznámenie o zrazení a odvedení dane vyberanej zrážkou z nepeňažných plnení prijatých od držiteľov**
- d. **preventívne prehliadky (konkretizovať) -**
- e. **miestne zisťovania**
- f. **pravidelné účtovné uzávierky**
- g. **povinnosti podmienené zasadnutím valnej hromady a.s.**

Stanovisko APZ: Na tomto mieste by sme radi poukázali na pripomienku č. 1 k materiálu, ktorá sa vzťahuje k lehotám, resp. k termínom uvádzaným v materiáli. Naším úmyslom je, aby v čo najmenšej možnej miere boli uvádzané konkrétne termíny/lehoty, v rámci ktorých by mali byť predmetné povinnosti splnené. Je to spôsobené tým, že momentálne sa nachádzame len na začiatku tejto mimoriadnej situácie (navyše ani nemáme skúsenosti s nejakými obdobnými situáciami z minulosti) a len veľmi ťažko môžeme v súčasnosti odhadnúť priebeh udalostí nasledovných dní/týždňov/mesiakov.

Zároveň si dovoľujeme poukázať na skutočnosť, že tých povinností pre podnikateľské subjekty je veľký počet (možno počítať na desiatky až stovky), ktoré sú obsiahnuté v rôznych právnych predpisoch a podľa nášho názoru ich nie je možné v tomto momente všetky vymenovať. Z toho dôvodu navrhujeme plošný odklad všetkých povinností, ktorých odkladom by nebolo bezprostredne ohrozené život a zdravie ľudí, a to až do skončenia mimoriadnej situácie, resp. dodatočnej lehoty "návratu do normálu".

K jednotlivým bodom uvádzame:

k bodu b): nevidíme zmysel prijímania tohto opatrenia. Hlásenia patria medzi rutinnú administratívnu činnosť bez akéhokoľvek finančného dopadu.

k bodu d): určite je potrebné vyhnúť sa posielaniu zamestnancov na pravidelné lekárske prehliadky (napr. nočná práca a pod.) do zdravotníckych zariadení a nezvyšovali sme riziko šírenia nákazy + nezaťažovali zdravotnícky personál. Túto povinnosť odložiť až do doby skončenia mimoriadnej situácie.

Zároveň navrhujeme doplniť:

- miestne zisťovania, ústne pojednávania, iné opatrenia správcov dane.
- pozastaviť výkon miestnych zisťovaní počas trvania mimoriadnej situácie v súvislosti s výkonom daňových kontrol, ako aj v súvislosti s ďalšími preverovaniami v rámci správy daní.
- definovať možnosť odkladu expirácie lekárskeho prehliadok.

23. Zrušenie oznamovacích a reportingových povinností do 30. 6.– vymenovať (rozdiel k predošlému bodu je ten, že v tomto bode uvedené povinnosti by zanikli, zatiaľ čo v predošlom bode uvedené povinnosti by sa len predĺžili)

Stanovisko APZ: Z našej členskej základne sme obdržali návrh na zrušenie nasledovných oznamovacích povinností:

- mesačný výkaz v obchode, pohostinstve a ubytovaní - nahlasované na Štatistický úrad SR
- štvrtročný výkaz produkčných odvetví - nahlasované na Štatistický úrad SR
- hlásenie o prioritných látkach v zmysle §39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon)
- kvartálne hlásenie o množstve batérií a akumulátorov v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch
- kvartálne hlásenie elektrozariadení v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch
- mesačné zverejňovanie informácií verejnosti v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií)
- mesačné hlásenie o vypúšťaných odpadových vodách v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon)

V prípade, že by sa k uvedenému opatreniu pristupovalo, sme pripravení spraviť plošný prieskum medzi spoločnosťami s cieľom zistiť ďalšie oznamovacie povinnosti.

24. Plošné moratórium na udeľovanie sankcií v období 1.3. až 30.6. v oblastiach:

- a. nemožnosť riadne a včas splniť verejnú zákazku,**
- b. neplnenie odberových diagramov elektriny a plynu u odberateľov,**
- c. neplnenie podmienok (ukazovateľov) v bankových zmluvách (ako zabezpečiť?)**
- d. neplnenie ukazovateľov v Zmluvách o poskytnutí nenávratného finančného príspevku**
- e. ďalšie.**

Stanovisko APZ: S navrhovaným opatrením súhlasíme, avšak navrhujeme pozmeniť termínové vymedzenie “bezsankčného” obdobia od 1. 3. 2020 do DSMO (doby skončenia mimoriadnych opatrení), pričom o skončení mimoriadnych opatrení rozhodne vláda SR. Prípadne, určitých prípadoch by udeľovanie sankcií nebolo prípustné aj dlhšie časové obdobie, ak vznik sankcie bol spôsobeným nemožnosťou plniť povinnosť, ktorá bola spôsobená v priamej súvislosti s COVID – 19 (napr. zmluvy o dielo (výstavbe) trvajú dlho a nebolo by spravodlivé ak by objednávatel síce nemohol pokutovať/odstúpiť do konca navrhovanej lehoty, ale od roku 2021 by to už možné bolo. Pri zmluve o dielo totiž dnešné omeškanie bude znamenať omeškanie s celkovým termínom dokončenia diela, ten v mnohých prípadoch nastane po pôvodne navrhovanom termíne)

K bodu c) navrhujeme vláde SR iniciovať rokovania s bankami o možnosti odkladu splátok úverov a hypotekárnych úverov bez negatívneho záznamu pre dlžníka v registri, o možnostiach zmrazenia

splácania úrokov a istiny úverov tak pre fyzické osoby (zamestnancov), ako aj právnické osoby, ako aj o možnosti zavedenia špecificky vytvoreného bankového produktu, ktorý pomôže firmám prekonať nepriaznivú finančnú situáciu spôsobenú negatívnymi dopadmi protívirusových opatrení (napr. otvorenie bezúročných úverových línií podnikateľom, pričom ručiteľom by mohol byť štát).

Ďalej navrhujeme doplnenie bodov:

e) zrušiť štátnym organizáciám (príspevkovým) povinnú penalizáciu faktúr po uplynutí splatnosti a oznamovanie v registri dlžníkov štátu. Týkalo by sa to faktúr so splatnosťou po 29. 2. 2020. Pohľadávka by však ostala zachovaná, nebudú sa vymáhať len penále až do odvolania. Za obdobie od 1. 3. 2020 až do odvolania mimoriadnej situácie by štát nevymáhal príslušenstvo

f) zákaz uplatnenia nároku na náhradu škody alebo uloženia zmluvných pokút a iných sankcií oprávnenou stranou za nedodržanie termínov vyplývajúcich zo zmlúv zo strany povinného ak omeškanie začalo počas trvania núdzového stavu alebo výnimočného stavu.

g) zákaz jednostranného ukončenia zmlúv objednávatelom (odstúpenie od zmlúv, výpoveď) z dôvodu nedodržanie zmluvných termínov povinnou stranou ak omeškanie začalo počas trvania núdzového stavu alebo výnimočného stavu.

h) vypustiť negatívne hodnotenia dodávateľov vo verejnom obstarávaní z dôvodov, ktoré nastali počas núdzového stavu alebo výnimočného stavu.

i) neukladať sankcie za neplnenie termínov ustanovených v rozhodnutiach SIŽP, vrátane rozhodnutí o opatreniach na nápravu

j) oslobodenie od pokút od SEPS resp. OKTE za nedodržanie odberových diagramov podniky, ktoré majú vlastnú zodpovednosť za odchýlky

25. Vyhlásenie celozávodnej dovolenky bez predchádzajúceho súhlasu zástupcov zamestnancov

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovanými opatreniami, avšak navrhujeme rozšírenie jeho znenia v rámci celého ustanovenia o dovolenke v Zákonníku práce. Dovolenka je priamym nástrojom, ako dokážu zamestnávateľa okamžite reagovať na vzniknutú situáciu. Navrhujeme zväziť nasledovné dočasné úpravy týkajúce sa dovolenky:

- dočasne umožniť zamestnávateľom jednostranné nariadenie čerpania dovoleniek bez nutnosti predchádzajúceho súhlasu zamestnancov a zástupcov zamestnancov a bez nutnosti časového predstihu aspoň 14 dni vopred,
- dočasne zrušiť minimálny a maximálny rozsah /počet týždňov/ takto nariadenej dovolenky a umožniť tak viacero krátkodobých dovoleniek

Zavedením dočasných úprav čerpania a riadenia dovoleniek by sa dopad opatrení rozložil medzi zamestnancov a zamestnávateľa a pomohlo by odľahčiť tlak na čerpanie PN a OČR. Súčasne by po uplynutí mimoriadnych opatrení, kedy spoločnosti musia rozbiehať prevádzky, nenastávali výpadky zamestnancov.

26. Zjednodušiť podmienky na poskytovanie príspevku na udržanie pracovných miest

Stanovisko APZ: Súhlasíme s návrhom opatrenia a uvádzame, aby bol príspevok na udržanie pracovných miest použiteľným nástrojom je potrebné:

- zrušiť podmienku minimálne 3 mesiacov pretrvávajúcich vážnych prevádzkových dôvodov na umožniť podať žiadosť o príspevok okamžite pri vzniku takýchto vážnych prevádzkových dôvodov
- rozšíriť povinnosť vymedzovať v písomnej dohode so zástupcami zamestnancov vážne prevádzkové dôvody a umožniť ich vymedzenie aj vo vnútornom predpise zamestnávateľa
- upraviť parametre príspevku a to skrátenie týždenného pracovného času v rozsahu 6% - 75%
- upraviť výšku príspevku najviac 85% z priemernej mzdy zamestnanca,
- upraviť schému de minimis na schému veľkého rozsahu.

Zdôrazňujeme, že podľa nášho názoru je lepšou cestou prijať osobitný zákon o náhrade mzdových výdavkov (vrátane zdravotných a sociálnych odvodov) v zmysle ktorého, po vzore Dánska či Belgicka, budú zamestnávateľom nahradené celkové mzdové výdavky vynaložené počas nariadenej či dobrovoľnej odstávky výroby alebo poskytovania služieb do výšky 75 % celkových mzdových výdavkov na základe ich reálneho vyčíslenia mimo schém štátnej pomoci. Neobmedzovať aplikáciu týchto opatrení len na veľké podniky, rovnako sa táto situácia týka aj desaťtisícov zamestnancov MSP.

27. Uľahčiť čerpanie EŠIF fondov – konkretizovať

Stanovisko APZ: S navrhovaným opatrením súhlasíme a dovoľujeme si ho bližšie konkretizovať:

1. predkladanie žiadostí o NFP

- urýchliť schvaľovací proces žiadostí o NFP

2. realizácia aktivít projektov

- predĺženie projektov automaticky o dohodnutú stanovenú jednotnú dobu bez potreby žiadať o predĺženie, resp. len na základe jedného krátkej žiadosti s požiadavkou o predĺženie (v prípade, ak niekto bude chcieť predĺžiť na dlhšie ako bude stanovená doba - bude žiadať osobitne)
- umožniť zmenu aktivít, príp. i výšky plánovaných ukazovateľov v prípade, že z objektívnych príčin nie je možné zrealizovať určité aktivity - napr. vzdelávanie, konferencie, študijné pobyty v SR i v zahraničí,... a počet účastníkov na nich, ale aj ukazovatele týkajúce sa výroby, predaja,...
- nevykonávať kontroly na mieste

3. financovanie projektov:

- zálohové platby:
 - zálohové platby aj pre podnikateľské subjekty
 - zálohové platby poskytovať nie vo výške 40 % ročných nákladov, ale aspoň 80 % ročných nákladov
 - alebo môcť požiadať o ďalšiu zálohovú platbu hneď po tom, ako je predložená ŽoP na danú sumu a nečakať až na schválenie ŽoP
 - predĺžiť/zrušiť 9 mesačnú lehotu na zúčtovanie ŽoP

- urýchliť kontrolu predložených ŽoP z dôvodu vznikajúcich problémov s cash-flow

4. vytvoriť nové výzvy, ktoré budú zamerané na pomoc podnikom postihnutých touto situáciou, napr.:

- na udržanie pracovných miest
- na pokrytie odvodov a daní z miezd na určité obdobie
- na nákup materiálu na opätovný rozbeh výroby
- na pokrytie prevádzkových nákladov na určitý čas, kým sa vrátia zákazníci do obchodov, prevádzok

Pritom by bolo dobré, aby to boli národné projekty, kde štát urobí administráciu voči EÚ a jednotlivé firmy by už boli len účastníkmi projektu (ministerstvo zverejní schválený projekt a podmienky pre prihlásenie sa doň a po ich splnení by podnikatelia takto jednoduchšie dostali podporu (aby nemusel každý podnikateľ osobitne robiť celú žiadosť o NFP).

Je potrebné, aby sa zjednodušil proces čerpania eurofondov v súvislosti so šanovaním rôznych typov nákladov a nastavili sa menej striktné kritéria pre podporu investícií nových projektov (hospodárske stimuly aktivít, ktoré sa vo veľmi krátkom čase dramaticky prepadávajú).

Na úrovni EÚ bude potrebné otvoriť programovacie obdobia, aby členské krajiny stihli čerpať fondy

28. Povoľiť notárom činnosť, ak majú pri styku so stránkami rukavice, dezinfekčný prostriedok a rúško.

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením s pripomienkou. Alternatívne navrhujeme upustiť od notárskeho overenia pri niektorých typoch úkonov, ale umožniť neskoršie overenie dokumentu. Zároveň odporúčame opatrenie rozšíriť o profesiu advokát a správca konkurznej podstaty.

29. Otvorenie viacerých hraničných prechodov pre nákladnú dopravu, napr. Hostóvce, doplniť ďalšie

Stanovisko APZ: Súhlasíme s navrhovaným opatrením s pripomienkou. Navrhujeme slovo prechodov nahradiť slovom „priechodov“. Tiež navrhujeme jeho doplnenie o hraničné priechody napr. Čuňovo - Rajka, Šahy - Parassapuszta, Milhost' - Tornyosnémeti.

Dovoľujeme si dať do pozornosti, že je v tejto mimoriadnej situácii nevyhnutné stanovenie jasných pravidiel pre vodičov nákladnej dopravy, ktorí vedú motorové vozidlá kategórie N (vrátane dodávok do 3,5 t), a následne aj pre osoby s nimi žijúce v jednej domácnosti a pre osoby, ktoré z povahy svojej práce vykonávajú obslužné a servisné práce v prevádzke dopravcu a prichádzajú do styku s vodičmi nákladných vozidiel.

Navrhujeme zvážiť možnosť, aby okrem pohraničných Slovákov mali umožnený vstup do Slovenskej republiky aj zahraničné osoby dochádzajúce denne do práce na základe formulára A1.

Na zabezpečenie zásobovania obyvateľstva, ako aj prevádzky fungujúcich firiem potrebujeme, aby fungovala preprava tovarov bez vážnejších obmedzení, a preto:

- podporujeme požiadavku ČESMAD-u na stanovenie jasných pravidiel pre vodičov nákladnej dopravy, ktorí vedú motorové vozidlá kategórie N (vrátane dodávok do 3,5 t), a následne aj pre osoby s nimi žijúce v jednej domácnosti i pre osoby, ktoré z povahy svojej práce vykonávajú obslužné a servisné práce v prevádzke dopravcu a prichádzajú tak do styku s vodičmi nákladných vozidiel.
- keďže pre vodičov je potrebné zabezpečiť možnosti udržania hygienických štandardov, navrhujeme zaviesť a následne aj kontrolovať povinnosť veľkých čerpacích staníc sprístupniť a následne zabezpečiť čistotu sociálnych zariadení, ako aj doplniť na odpočívadlá pri cestách dostatok pravidelne čistených a dezinfikovaných WC.
- navrhujeme v prípade, ak z vážnych dôvodov bude potrebné vodičov oddeliť od ich rodín, zabezpečiť pre nich minimálne bezplatné ubytovanie
- navrhujeme v spolupráci s okolitými krajinami zabezpečiť koordináciu zatvárania a následne otváranie hraničných prechodov

30. Prevádzkam, ktoré môžu byť otvorené, neobmedzovať dobu predaja, aby sa znížila koncentrácia zákazníkov.

Stanovisko APZ: S opatrením súhlasíme, nakoľko považujeme za dôležité, aby sa ekonomika nezastavila úplne. Zároveň však citlivo vnímame postoj zamestnancov, ktorí na prevádzkach pracujú, preto navrhujeme prijať primerané opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov i zákazníkov. Ako samozrejmosť vnímame ochranné prostriedky na oboch stranách. Do pozornosti dovoľujeme dať ako príklad opatrenie z Číny na zníženie koncentrácie osôb prostredníctvom vytvorenia rozdeľovníka na princípe lokality a rodného čísla a posilať ľuďom SMS-ky, kedy môžu ísť kam, úplne adresne (príklad 23.4. v čase 14:15 - 14:30 hod môžete ísť do predajne Billa na ul. Ľ. Fullu).

31. Povoliť karanténne opatrenia na pracovisku (čo konkrétne to znamená?)

Stanovisko APZ: Súhlasíme s návrhom opatrenia. Pre doplnenie opatrenia si dovoľujeme poukázať, že v prípade zamestnancov špecialistov alebo pri vysoko odborných pozíciách (ako príklad uvádzame údržbár špeciálneho zariadenia, vyhradených zariadení, prípadne komplexných technologických celkov a pod.) alebo pri prevádzkach, ktoré nesmú zastaviť svoju prevádzku ani v prípade karanténneho opatrenia, je nevyhnutné, aby ÚVZ SR vydal nariadenia a postupy, ktoré by umožňovali zabezpečovať bezpečný chod zariadení a umožnil vstup na pracovisko aj takým zamestnancom, ktorí sa nachádzajú v preventívnej izolácii alebo bolo u nich diagnostikované ochorenie COVID-19. V tejto súvislosti navrhujeme uvedené opatrenie prediskutovať s ÚVZ SR, aby navrhli takýto postup, a súčasne začali bezodkladne poskytovať poradenstvo týmto spoločnostiam - zriadenie infoliniiek, e-mailových schránok.

32. Dovoľiť otvoriť prevádzkam, ktoré splnia hygienické požiadavky (igelitové rukavice, dezinfekčný prostriedok a rúška pre predavačov, ako aj vstup pre zákazníkov len s rúškom), okrem reštaurácií, cukrární, kaviarní, vinoték, barov, klubov, aquaparkov, masážnych salónov, športovísk,..., doplniť (všade tam, kde dochádza k zvýšenému kontaktu)

Stanovisko APZ: Nesúhlasíme s opatrením, návrh popiera opatrenia, ktoré štátne orgány doposiaľ prijali. Je potrebné, aby ekonomika a hospodárstvo fungovali a aby sa nezastavili, ale aby sa otvárali prevádzky, v ktorých bude dochádzať k hromadnému styku ľudí a ich koncentrácii nepovažujeme za šťastné riešenie. B2C predaj tovarov, ktoré nie sú potrebné na bežné fungovanie by mal byť vo veľkej miere obmedzený tak, ako je tomu teraz. B2B predaj by sa zastaviť nemal, ale malo by sa obmedziť riziko styku ľudí. Vo všetkých prípadoch B2C aj B2B sa dá alternatívne využiť online predaj, bezhotovostná platba a dovoz kuriérom (povinné používanie rúška/respirátoru).

33. Poskytnutie nenávratného príspevku vo výške 100 € na každého riadne zamestnaného zamestnanca k 1. 3. na ochranné prostriedky (rukavice, dezinfekcia, rúška...)

Stanovisko APZ: S opatrením súhlasíme. Navrhujeme bližšie špecifikovať podmienky, za ktorých môže zamestnávateľ príspevok čerpať, spôsoby vyplácania a preukazovanie účelu použitia. Obávame sa, že bez presne stanovených podmienok by bol príspevok nabádajúci k zneužívaniu. Navrhujeme preto vyjasniť tieto otázky:

- Vzťahuje sa na všetkých zamestnávateľov?
- Vzťahuje sa výlučne na pracovný pomer alebo aj iný obdobný pracovnoprávny vzťah (dohody)?
 - a. Bude mať na nárok zamestnávateľa vplyv uplatňovanie inštitútu homeoffice u zamestnancov (čiastočný či úplný)?
 - b. Akou formou sa bude príspevok vyplácať, prípadne bude sa jednať o formu spätnej refundácie nákladov podložených účtovnými dokladmi?
 - c. Ako sa bude preukazovať počet zamestnancov?
 - d. Bude sa jednať o jednorazový alebo uvažujeme o opakovanom príspevku?
 - e. Ako sa bude preukazovať splnenie účelu a hospodárnosti využitia prostriedkov, zvlášť v prípadoch nedostupnosti ochranných pomôcok?

34. Rokovať s telekomunikačnými spoločnosťami o neobmedzenom prístupe k internetu, resp. zvýšení objemu dát pre homeoffice

Stanovisko APZ: Otvorenie rokovaní s operátormi zo strany štátu vítame a s opatrením súhlasíme.

35. Zriadiť anglickú webstránku s opatreniami a aktuálnymi informáciami pre expatov

Stanovisko APZ: Súhlasíme a v tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti potrebu vytvorenia jednotného informačného kanálu pre všetkých zamestnávateľov. Obsahom by mali byť štruktúrované spracované, aktuálne legislatívne a podporné informácie, usmernenia, odporúčania, opatrenia pre podnikateľov ako aj príklady z aplikačnej praxe. Táto informačná platforma by mohla obsahovať i anglickú mutáciu vhodnú práve pre expatov.

Vnímame, že sa jedná o špecifický stav a zamestnávateľom pre orientáciu ako postupovať v jednotlivých situáciách chýba komplexný kanál s oficiálnymi informáciami súhrnne za všetky relevantné oblasti akými sú verejné zdravotníctvo, hospodárstvo, financie, práca, sociálne veci a rodina a ďalšie. Na stránkach jednotlivých štátnych inštitúcií je orientácia náročná a informácie nie sú komplexné.

36. Urýchlené zavedenie „Podnikateľského kilečka“ – 100 konkrétnych zlepšení podnikateľského prostredia, ktoré sú ihneď realizovateľné a nespôsobia výpadok v ŠR.

Stanovisko APZ: Materiál “podnikateľské kilečko”, ktorý predstavila politická strana SaS síce bezpochyby obsahuje značný počet opatrení, ktoré by boli prínosné pre podnikateľské prostredie na Slovensku, a to nie len v kontexte aktuálnej situácie, ale aj z dlhodobého hľadiska, sme presvedčení, že by tieto opatrenia mali byť predmetom širokej odbornej diskusie a riadneho legislatívneho procesu. Pričom súhlasíme, aby sa k diskusii, ktorej súčasťou by boli zamestnávateľské zväzy, pristúpilo v krátkom čase.

C. Návrh na doplnenie nových opatrení

Nad rámec navrhovaných opatrení navrhujeme zaradiť do materiálu nasledovné opatrenia:

- **úplne oslobodenie miezd zamestnancov od sociálnych, zdravotných odvodov a dane z príjmu** u tých zamestnávateľov, ktorí nemôžu alebo nedokážu pridelovať zamestnancom prácu z dôvodu dodržiavania príkazu zastavenia/zatvorenia prevádzky z dôvodu preventívnych karanténnych opatrení alebo poklesu objednávok v priamej súvislosti s nimi.
- **financovanie nákladov na podporované technológie výroby elektriny** (OZE, VÚKVET, ako aj hnedé uhlie) **zo štátneho rozpočtu** počas obdobia marec 2020 – december 2020, čím by sa zabezpečilo zníženie TPS a v konečnom dôsledku aj koncovej ceny elektriny pre FO a PO – mimo už existujúcej úľavy TPS (aktuálne je vyhlásená výzva MH SR).
- **prijatť osobitný zákon o náhrade mzdových výdavkov** (vrátane zdravotných a sociálnych odvodov) v zmysle ktorého, po vzore Dánska či Belgicka, budú zamestnávateľom nahradené celkové mzdové výdavky vynaložené počas nariadenej či dobrovoľnej odstávky výroby do výšky 75 % celkových mzdových výdavkov na základe ich reálneho vyčíslenia mimo schém štátnej pomoci.